

**ПРОТОКОЛ
ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ**
щодо проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації»

м. Київ

10 жовтня 2013 р.

**Організатор громадського обговорення:
публічне акціонерне товариство «АК «Київводоканал»**

Громадські слухання розпочались об 11-00 год. у приміщенні залу засідань Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації за адресою: вул. Кошиця, 11.

Для участі у громадських слуханнях зареєструвались 189 осіб.

На громадських слуханнях присутні представники органів місцевої влади:

1. Перший заступник голови Київської міської державної адміністрації – Голубченко А. К.;
2. Голова Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації – Вітковський С. І.;
3. Директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) – Новицький Д. Ю.

Президія громадських слухань сформована у складі:

1. Голубченко А. К. – Перший заступник голови Київської міської державної адміністрації;
2. Вітковський С. І. – голова Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації;
3. Новицький Д. Ю. – директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації);
4. Ченчевий В. Г. – голова правління ПАТ «АК «Київводоканал»;
5. Білик А. О. – заступник генерального директора ПАТ «АК «Київводоканал» з технічних питань та перспективного розвитку;
6. Струкова В. Д. – заступник голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» з юридичних питань та інвестицій;
7. Яковлева В. О. – радник голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» з питань інформаційної політики;
8. Марченко М. С. – директор ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект».

Вступ

Заступник голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» з юридичних питань та інвестицій В. Д. Струкова повідомила присутніх про наступне.

Громадські слухання проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» проводяться ПАТ «АК «Київводоканал» у відповідності до «Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. № 771, із дотриманням норм «Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля», затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18 грудня 2003 року № 168 з метою реалізації права громадськості на участь у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.

Крім того, ці громадські слухання є частиною обговорення проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» та поширеною формою виявлення громадської думки для прийняття рішень з питань, що справляють чи можуть справити негативний вплив на стан довкілля, крім того, їх проведення є обов'язковим у разі прийняття рішень щодо об'єктів та видів діяльності, які становлять підвищену екологічну небезпеку.

Цим громадським заходом не передбачається обговорення питань визначення джерел фінансування робіт з реконструкції, адже питання фінансування буде вирішуватись Урядом України вже після проведення законодавчої процедури узгодження проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації».

Згідно п. 2.10. наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18 грудня 2003 року № 168 матеріали громадського обговорення фіксуються із застосуванням аудіовізуальних методів.

Запропонувала відкрити захід та враховуючі вимоги п. 14. Порядку, затвердженого постановою Уряду від 29 червня 2011 р. № 771 визначити:

головуючим громадських слухань – Ченчевого В. Г. голову правління ПАТ «АК «Київводоканал»

секретарем громадських слухань – Струкову В. Д., заступника голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» з юридичних питань та інвестицій.

Порядок денний та регламент громадських слухань

Секретарем громадських слухань Струковою В. Д. оголошено порядок денний та регламент громадських слухань:

1. Виступ Першого заступника голови Київської міської державної адміністрації Голубченка А. К. – до 10 хв.

2. Виступ голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» Ченчевого В. Г. – до 20 хв.

3. Виступ заступника генерального директора ПАТ «АК «Київводоканал» з технічних питань та перспективного розвитку Білика А.О. – до 10 хв.

4. Виступ директора ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект» Марченка М. С. «Особливості технічних рішень під час реконструкції БСА» - до 15 хв.

5. Виступ керівника ТОВ «Екотон» Груні Л. з інформацією про екологічні аспекти реалізації проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» – до 5 хв.

6. Презентація проекту «Заплановані до впровадження на Бортницькій станції аерації технології та приклади їх застосування на аналогічних об'єктах в Європі та світі» технічного директора французької компанії «Sources» Алін Бруссо - до 10 хв.

7. Презентація проекту «Технологічні лінії, заплановані до впровадження на БСА, та практика їх експлуатації в Японії» члена робочої групи з питань оцінки навколишнього середовища Японського Агентства міжнародного співробітництва ІСА Шьоко Ямада - до 10 хв.

8. Відповіді на пропозиції та зауваження громадськості, що надійшли до початку слухань або подані під час слухань до 2 хв. на 1 запитання.

9. Завершення громадських слухань до 13:00 год.

Секретарем громадських слухань повідомлено, що відповідно до п. 10. Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. № 771,

пропозиції (зауваження) подаються у письмовій чи усній формі, надсилаються електронною поштою із зазначенням прізвища, імені, по батькові та адреси особи, яка їх подає, протягом строку, передбаченого процедурою громадського обговорення, але не менш як протягом 30 днів з дати опублікування повідомлення про його проведення, тобто 7 листопада 2013.

Також роз'яснено, що реєстрація пропозицій (зауважень) здійснюється із зазначенням прізвища, імені та по батькові особи, що їх подала, та її адреси, тому присутні, при бажанні можуть отримати відповідні бланки та оформити їх, а особам, які надішлють свої пропозиції (зауваження) на електронною пошту ПАТ «АК «Київводоканал» будуть надіслані повідомлення в електронній формі про підтвердження їх надходження.

Розгляд питань порядку денного

1. Виступ Першого заступника голови Київської міської державної адміністрації Голубченка А. К. з доповіддю на тему «Значення Бортницької станції аерації для столиці України».

Доповідач наголосив на значенні очисних споруд Бортницької станції аерації (далі - БСА) для багатомільйонного міста та на тому, що реконструкція БСА відбуватиметься з використанням лише провідних сучасних технологій. Повідомив, що місцева влада протягом досить тривалого часу вивчала передовий досвід зведення та модернізації подібних станцій очистки стоків не лише в Європі, а й в усьому світі. Мешканцям столиці України можливо з упевненістю сказати, що технічні рішення, які планується впровадити на БСА є найбільш раціональними та екологічно безпечними для м. Києва.

2. Виступ голови правління ПАТ «АК «Київводоканал» Ченчєвого В. Г. та презентація відеоматеріалів на тему «Технічний стан та технології, що застосовуються на БСА».

Технічний стан та технології очистки стічних вод застосовуються на БСА з 1965 року. Серед проблем БСА виділено чотири основні – високий рівень зносу обладнання, який досягає 80%, виділення в атмосферу сполук, що спричиняють неприємний запах, значна енергоємність та відсутність технології утилізації осаду, що призводить до перенавантаження мулових полів.

Запланований проект «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» дасть можливість вирішити усі зазначені питання, тому зволікати з початком робіт вже не можна, адже наразі досягати нормативних показників очистки стічних вод на станції вдається лише завдяки високому професіоналізму та багатому досвіду працівників ПАТ «АК «Київводоканал».

Наразі на БСА за підтримки влади міста Києва здійснюються тільки тимчасові локальні протиаварійні заходи, так як без масштабної реконструкції кардинально поліпшити якість очищення стоків неможливо.

Так, після аварії в січні 2012 року на Лівобережному колекторі Д=3000 мм, була повністю виведена з експлуатації насосна станція першого підйому БСА. Зараз за наявності фінансування ведуться відновлювальні роботи, зокрема в грабельному відділенні.

Також на третій черзі БСА переобладнано частину аеротенків для впровадження технології денітрифікації та дефосфатації.

Крім того, щоб запобігти переливання осаду з мулових полів ведеться підсіпка зміцнювальних дамб на мулових полях № 2.

Але це тільки тимчасові заходи, які допоможуть станції протриматися, якщо реконструкція почнеться вже в найближчому майбутньому.

Реконструкція БСА гарантує мешканцям столиці України якісну і ефективну очистку стічної води відповідно до європейських та національних стандартів; безпечну екосистему; здорове життя без неприємних запахів і проблем з постачанням і відведенням води.

3. Виступ заступника генерального директора ПАТ «АК «Київводоканал» з технічних питань та перспективного розвитку Білик А. О. про ризики, що пов'язані з подальшою роботою БСА без проведення реконструкції.

На даний час станція знаходиться у передаварійному стані, і аварійні ситуації, які здатні призвести до екологічної та техногенної катастрофи, можуть трапитись у будь-який момент та на будь-якому з етапів технологічної ланки. При цьому забруднення р. Дніпро буде неминуче та призведе до забруднення також і Чорного моря, тому наслідки аварії можуть мати загрозливі масштаби.

У залежності від ділянки БСА, на якій може статися аварія, це може призвести як до часткової, так і до повної зупинки роботи БСА, що, в свою чергу, призведе до:

- скиду неочищених стоків у р. Дніпро на період ліквідації аварійної ситуації;
- зупинку чи/або підтоплення каналізаційних насосних станцій м. Києва;
- неможливості прийому стоків.

Неприємні запахи є найбільш вразливим, наболілим і проблемним питанням для мешканців прилеглих до станції житлових масивів м. Києва

Основні джерела розповсюдження неприємних запахів:

- грабельні відділення;
- первинні відстійники;
- резервуар цеху зброженого осаду.

Зупинка роботи БСА буде мати катастрофічні наслідки не тільки для м. Києва, а і для значної території України. Якщо неочищені стічні води почнуть скидатися в р. Дніпро, навіть при фактичних обсягах стоків 800-850 тис. м³/добу та існуючих концентраціях забруднюючих речовин, щодобово в річку потраплятиме (частка забруднень у зазначеному обсязі стічних вод):

- до 450 тонн забруднень за завислими речовинами;
- до 250 тонн органічних забруднень за БСК5;
- до 30 тонн азоту амонійного;
- до 3 тонн заліза загального.

У разі скиду неочищених стічних вод у р. Дніпро ризиками може бути:

• сполуки азоту та фосфору – отрута для різноманітної фауни рік, морів та океанів, викликають інтенсивну евтрофікацію водоймища.

• автотрофні мікроорганізми, окислюючи азот амонійний, знижують концентрацію розчиненого кисню у водоймищі;

• масова загибель всіх живих організмів, що складають біоценоз річки Дніпро;

• вода стане непридатною для використання в якості питної – існуючі водоочисні споруди населених пунктів не зможуть зняти такий рівень забруднення;

• висока імовірність виникнення масових епідемій різних хвороб, що можуть бути викликані патогенними мікроорганізмами, які потраплять у річку з неочищеними стоками;

Річка Дніпро – це основне джерело водопостачання України. Водою з річки Дніпро користується:

- близько 70% населення України, а це майже 30 млн. осіб;

- 50-ти великих міст та промислових центрів держави. Серед них, в якості джерела питного водопостачання р. Дніпро використовують міста Київ, Черкаси, Кіровоград, Дніпропетровськ, Запоріжжя.

Повідомлено про очікувані перспективи реконструкції БСА, а саме: покращення стану довкілля у регіоні, піклування про екологію головного джерела питного водопостачання України – річки Дніпро, якісна та надійна очистка стічних вод, стабільна робота системи водовідведення міста, відсутність неприємних запахів.

4. Виступ директора ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект» Марченко М.С. та презентація проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» з впровадженням новітніх технологій та провідного міжнародного досвіду.

Стадія «Проект» об'єкту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації», розроблена інститутом «Київінжпроект» разом із французькою фірмою «Sources» – розробником аналогічних проектів не тільки у Франції, а й у Європі та інших частинах світу. До проектування також були залучені ще 6 субпідрядних українських проектних організацій.

Наразі закінчується розробка та передача проектно-кошторисної документації до органу державної екологічної експертизи. Бортницька станція аерації, не дивлячись на низку додаткових технологічних ліній і більш глибокий процес обробки стічних вод і осадів, стане компактнішою. Так, наприклад, площа основного виробництва БСА з існуючих на сьогодні 151га скоротиться до 120га, що дасть можливість збільшити відстань від БСА до житлової забудови м. Києва орієнтовано на 1км.

Згідно із завданням на проектування передбачено 2 черги будівництва по 5 пускових комплексів у кожній черзі.

Перший пусковий комплекс передбачає переоснащення 2-го та 3-го блоків з метою підвищення надійності роботи БСА, покращення якості очистки стічних вод, збільшення їх пропускної здатності, відключення повністю амортизованого першого блоку та вирішення питання дезодорації повітря.

Другий пусковий комплекс передбачає будівництво ущільнювачів мулу та цеху механічного зневоднення осадів, що дозволить зменшити об'єм мулу в більш ніж 10 разів.

Третій пусковий комплекс передбачає влаштування технологічних споруд по виробництву біогазу та будівництво цеху по термоутилізації мулу, що дозволить повністю відмовитись від перекачування мулу на мулові поля.

Четвертий пусковий комплекс передбачає будівництво нового першого блоку, що дозволить значно підвищити надійність та якість роботи БСА та надасть можливість розпочати будівництво другого блоку на місці існуючого.

П'ятий пусковий комплекс передбачає розчистку та берегоукріплення магістрального каналу, протяжністю близько 9 км., очищених стічних вод та реконструкцію розсіюючих випусків в р. Дніпро з висадкою 3000 дерев.

Шостий та сьомий пускові комплекси передбачають реконструкцію КНС «Позняки» та «Правобережна» відповідно. Передбачається повна реконструкція технологічної, електричної, санітарно-технічної, архітектурної частин, а також реконструкція підведених самопливних колекторів з можливістю варіантності подачі стоків, що значно підвищить надійність роботи насосних станцій та зменшення їх енергоємності на 30-40 відсотків. Одночасно буде змонтована система дезодорації повітря.

Восьмий пусковий комплекс передбачає будівництво нового другого блоку на місці існуючого.

Дев'ятий пусковий комплекс передбачає повну модернізацію та реконструкцію існуючого третього блоку.

Десятий пусковий комплекс передбачає будівництво об'єктів обслуговуючого призначення: автобази, цехів ремонту механічного та насосного обладнання, цеху ремонту електричного устаткування.

Після закінчення будівництва, БСА стане сучасним на рівні світових стандартів підприємством з точки зору глибини очистки стоків, надійності, екологічної безпеки, енергоефективності та архітектурно-планувальних рішень.

Враховуючи ступінь опрацювання об'єкту, інтенсивність та конкретність переговорів по залученню кредитів, питання реконструкції об'єкту ще ніколи не наближалось так близько до фактичного рішення проблеми, яка турбує киян, керівництво міста та держави .

Проект реконструкції є надзвичайно важливий не тільки для жителів Києва, а й для значної частини України.

5. Виступ керівника ТОВ «Екотон» Груні Л.

Інформація про екологічні аспекти реалізації представленого директором ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект» проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» та перспективи покращення екологічної ситуації у регіоні після проведення реконструкції БСА. Представлення відеоматеріалів з відповідною інформацією.

6. Виступ з перекладачем технічного директора французької компанії «Sources» Алін Бруссо на тему «Заплановані до впровадження на Бортницькій станції аерації технології та приклади їх застосування на аналогічних об'єктах в Європі та світі» та презентація нею проектів реконструкції на аналогічних об'єктах в Європі та світі, проведених за участю французької компанії «Sources» .

7. Виступ з перекладачем члена робочої групи з питань оцінки навколишнього середовища японського Агентства міжнародного співробітництва ЛСА Шьоко Ямада на тему «Технологічні лінії, заплановані до впровадження на БСА, та практика їх експлуатації в Японії». Інформація про досвід японських компаній в експлуатації в Європі та Японії технологій, запланованих до впровадження на БСА, зокрема, у частині будівництва заводу з термоутилізації осаду, презентаційні покази відповідних відеоматеріалів.

8. Відповіді на пропозиції та зауваження громадськості.

Обговорення питань щодо особливостей проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації», що надійшли на адресу ПАТ «АК «Київводоканал» раніше – письмово, електронною поштою.

- більшість питань стосувались альтернативних методів утилізації осаду стічних вод Бортницької станції аерації.

Відповідь з цього питання було надано головою правління ПАТ «АК «Київводоканал».

Утилізація каналізаційного осаду методом спалювання - найбільш перевірене часом технологічне рішення, яке відрізняється екологічною безпекою та високою надійністю.

Спалювання осадів (після попереднього зневоднення) - найбільш оптимальний спосіб його утилізації на сьогодні. Для великих мегаполісів альтернативи йому практично немає.

Технологія спалювання осаду стічних вод використовується в багатьох країнах Європи і світу як основна технологія утилізації. Заводи зі спалювання осадів побудовані в Німеччині, Франції, Голландії. Найбільші міста Росії – Санкт-Петербург і Москва – вже частково перейшли або переходять на таку технологію.

Впровадження на БСА технологічної схеми механічного зневоднення та спалювання осаду стічних вод дозволить повністю вирішити проблеми утилізації осаду (як тих, що утворюються щоденно, так і накопичених на мулових полях) та отримати повністю завершений технологічний цикл.

Перед початком проведення обговорень пропозицій та зауважень від присутніх на заході представників громадськості секретарем громадських слухань Струковою В. Д. роз'яснено, що перед тим, як ставити свої питання або висловлювати думки, пропозиції, рекомендації необхідно назвати своє прізвище, ім'я, а також найменування юридичної особи, якщо питання ставиться її представником.

- гр. Г. Сенцов – щодо рішення виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо виділення коштів на оздоровлення дітей, які мешкають у районах Київської області, прилеглих до території БСА.

Вичерпну відповідь на поставлене питання надано Першим заступником голови Київської міської державної адміністрації Голубченко А. К.

- гр. Радченко М. В., мешканець житлового масиву Позняки з питанням: чому не можна побудувати очисні споруди в іншому місці – наприклад на правому березі р. Дніпро.

У відповіді, що надав директор Департаменту житлово-комунальної інфраструктури КМДА Новицький Д. Ю. на порушене питання зазначалось наступне. Через щільну забудову міста будівництво нових очисних споруд на правому березі м. Києва є дуже проблематичним. Однак, навіть якщо розглядати подібну перспективу, це не звільняє від необхідності реконструювати БСА, адже правобережні очисні споруди виконували б лише роль резервних.

- представник компанії «Генотекс» (особисто не представився) з пропозицією щодо будівництва у м. Києві заводу з термоутилізації осаду, який лишається після очистки на БСА та які є альтернативи цьому методу.

На висловлену пропозицію директором ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект» Марченком М. С. зазначено, що за існуючих обставин альтернатив технології спалювання осаду стічних вод для таких великих обсягів (щодобово на станції утворюється близько 12000 м³ осаду), практично немає.

Звичайно, можливо піти іншим шляхом - продовжити використання існуючої технології зневоднення осаду на мулових майданчиках (полях), але при цьому необхідно пам'ятати про наступне:

1. Такий спосіб утилізації осаду стічних вод вже багато років практично не використовується ні в одній країні Європи та світу через його економічну недоцільність та екологічної небезпеки.

2. Використання існуючих мулових полів (після проведення їх повної реконструкції та нарощування дамб) можливе тільки протягом 1,5-2 років. Що, звичайно, призведе до

необхідності будівництва нових мулових майданчиків. За розрахунками ПАТ «Київпроект» необхідна площа мулових майданчиків - 127 га.

- гр. Самокіш представник Київського національного університету щодо можливих додаткових проектних рішень реконструкції БСА.

У відповіді директор ДП «Інститут «Київінжпроект» ПАТ «Київпроект» Марченко М. С. запропонував заявнику надати письмові пропозиції на адресу інституту для їх детального вивчення.

- гр. Салій І. М. висловився на підтримку проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації».

9. Завершення громадських слухань.

Секретарем громадських слухань Струкова В. Д. роз'яснено, що відповідно до вимог законодавства громадське обговорення проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» на сьогодні не завершено і триватиме до 7 листопада 2013 року. Пропозиції (зауваження) мають подаватись у письмовій формі або надсилатись електронною поштою із зазначенням прізвища, імені, по батькові та адреси особи, яка їх подає, на поштову адресу ПАТ «АК «Київводоканал»: 01015, вул. Лейпцизька, 1а, м. Київ, на адресу електронної пошти – press@vodokanal.kiev.ua. Крім цього, представникам громадськості надана можливість залишати свої пропозиції у скриньках для збору до дати закінчення обговорення за адресами: вул. Лейпцизька 1 а – головний офіс ПАТ «АК «Київводоканал» та вул. Кошиця, 11 – приміщення Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації.

Усі отримані пропозиції будуть обов'язково опрацьовані у визначений законодавством термін, відповідно до встановленого порядку та передані на розгляд для прийняття остаточного рішення до виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Відповідно до визначеного регламенту цих громадських слухань їх порядок денний вичерпано, тому громадські слухання проекту «Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації» завершено.

Головуючий громадських слухань _____ Ченчевий В. Г.

Секретар громадських слухань _____ Струкова В. Д.